

Áfallaáætlun

Útgáfa 4.0 – yfirfarin 23. september
2026

Ábyrgð og umsjón: Elín Einarsdóttir skólastjóri

Efnisyfirlit

Áfallaráð	3
Upplýsingagjöf	3
Upplýsingagjöf til starfsfólks	3
Upplýsingagjöf almennt	4
Slys og meiðsli nemenda	4
Alvarlegt slys eða andlát nemanda	4
Vinna í umsjónarbekk og bekkjum sama dag	5
Úrvinnsla í bekkjum næstu daga	5
Við veikindi	5
Við slys	5
Við andlát	5
Vinna í bekk viðkomandi nemanda	6
Jarðarför	6
Alvarleg veikindi, slys eða andlát foreldris eða annars náins aðstandanda nemanda	6
Alvarleg veikindi, slys eða andlát starfsmanns eða náins aðstandanda starfsmanns	7
Langvarandi veikindi	7
Ferðalög á vegum skólans	8
Önnur alvarleg áföll	9
Hlutverk kennara	9
Eftirfylgni	10
Stuðningur við starfsfólk	10
Mikilvægir tengiliðir	10
Breytingasaga	12

Áfallaráð

Í Víkurskóla starfar áfallaráð sem samræmir og stýrir viðbrögðum þegar alvarleg áföll verða sem snerta nemendur, starfsfólk eða skólasamfélagið. Skólastjóri fer fyrir áfallaráði og ber ábyrgð á að kalla ráðið saman þegar þörf krefur.

Áfallaráð skipa:

- Skólastjóri
- Aðstoðarskólastjóri
- Skólahjúkrunarfræðingur
- Eftir atvikum eru kallaðir til:
- Starfsfólk Félags- og skólaþjónustu Rangárvalla- og Vestur-Skaftafellssýslu
- Umsjónarkennari
- Sóknarprestur
- Lögregla
- Aðrir fagaðilar eftir eðli atviks.

Í litlum skóla, í fámennu samfélagi, hafa stór áföll oft viðtæk áhrif á skólastarfið og samfélagið í heild. Mikilvægt er því að skólinn bregðist hratt og örugglega við þegar áföll verða og geti stutt við hlutaðeigandi eins og kostur er.

Áfallaáætlun Víkurskóla hefur þarfir nemenda, starfsfólks og skólasamfélagsins að leiðarljósi. Þegar bregðast þarf hratt við aðstæðum er mikilvægt að fyrir liggi skýrt verklag um ábyrgð, upplýsingagjöf, stuðning og eftirfylgni.

Áfallaáætlun skal endurskoða árlega og einnig í hvert sinn sem hún er virkjuð, með það að markmiði að meta hvað gekk vel og hvað megi bæta. Skólastjóri ber ábyrgð á endurskoðun hennar.

Upplýsingagjöf

Upplýsingagjöf til starfsfólks

Við áföll í skólastarfinu skal tryggja að starfsfólk fái skýrar og samræmdar upplýsingar eftir því sem við á. Skólastjóri sér um upplýsingaöflun og samræmir upplýsingagjöf í samstarfi við áfallaráð.

Aðeins skal miðla staðfestum og nauðsynlegum upplýsingum. Gæta skal trúnaðar, persónuverndar og óska þeirra sem málið varðar eftir því sem aðstæður og skyldur skólans leyfa.

Upplýsingagjöf almennt

Skólastjóri hefur umsjón með upplýsingagjöf út á við og er talsmaður skólans gagnvart fjölmiðlum og öðrum utanaðkomandi aðilum, nema hann feli öðrum það sérstaklega.

Áfallaráð metur hverjir þurfa upplýsingar, hvaða upplýsingum er nauðsynlegt að miðla og með hvaða hætti. Forðast skal vangaveltur og miðlun upplýsinga sem ekki hafa verið staðfestar.

Ef nauðsyn krefur getur skólastjóri kallað til viðeigandi fagaðila til að veita nemendum, starfsfólki eða foreldrum upplýsingar og stuðning.

Slys og meiðsli nemenda

Skrámur og minniháttar meiðsli eru meðhöndluð af starfsfólki skólans eftir því sem við á.

Ef grunur leikur á að nemandi þurfi að komast á heilsugæslustöð er haft samband við heilbrigðisstarfsfólk og foreldra/forráðamenn eftir aðstæðum. Ef vafi leikur á alvarleika áverka eða um bráðatilvik er að ræða skal hringja í 112.

Atvik þar sem nemandi slasast í skóla og þarf umönnun læknis og/eða hjúkrunarfræðings eru skráð samkvæmt gildandi verklagi skólans. Gæta skal að öruggri og viðeigandi varðveislu skráningar.

Símanúmer Heilsugæslunnar í Vík: 432 2800.

Alvarlegt slys eða andlát nemanda

Við alvarlegt slys á skólatíma skal þegar í stað hringja í 112. Starfsfólk tryggir öryggi á vettvangi, veitir fyrstu hjálp eftir getu og fylgir fyrirmælum Neyðarlínu og viðbragðsaðila.

Skólastjóri er látinn vita eins fljótt og auðið er og kallar saman áfallaráð.

Skólastjórnendur afla staðfesta upplýsinga frá þar til bærum aðilum áður en upplýsingum er miðlað áfram.

Nemendur eru færðir á öruggan stað og tryggt að þeir séu í umsjá starfsfólks.

Áfallaráð ákveður hvernig og hvenær nemendur og foreldrar/forráðamenn eru upplýstir og hvort ástæða sé til að foreldrar sækji börn sín.

Sérstaklega skal tryggja að nánin skyldmenni eða aðrir sem tengjast viðkomandi sérstaklega fái upplýsingar við viðeigandi aðstæður og ekki í stórum hópi.

Ef slys eða andlát verður utan skólatíma aflar skólastjóri staðfesta upplýsinga eins fljótt og unnt er og stýrir viðbrögðum í samráði við áfallaráð.

- Skólinn aflar staðfestingar á andláti frá ábyrgum aðila, svo sem foreldrum/forráðamönnum, lögreglu eða heilbrigðisstofnun.

- Áfallaráð er kallað saman og ákveður fyrstu viðbrögð, verkaskiptingu og upplýsingagjöf næstu daga.
- Flaggað er í hálfa stöng við skólann þegar tilkynning um andlát hefur farið fram, eftir því sem við á.
- Boðið er upp á stutta minningar- og/eða bænastund eftir því sem við á og í samráði við aðstandendur. Þátttaka er valfrjáls.

Vinna í umsjónarbekk og bekkjum sama dag

Æskilegt er að umsjónarkennari sé með sínum bekk eftir því sem aðstæður leyfa. Nemendum er gefið færi á að ræða málín, spyrja spurninga og tjá sorg eða aðrar tilfinningar án þess að þrýst sé á þá að tjá sig.

Áfallaráð metur þörf fyrir aðkomu fagaðila. Sé þörf á er fagaðili kallaður til að styðja við nemendur og starfsfólk.

Mikilvægt er að skólastjóri og annað starfsfólk styðji vel við umsjónarkennara nemandans.

Úrvinnsla í bekkjum næstu daga

Nemendum skal gefið svigrúm til að vinna úr tilfinningum sínum á ólíkan hátt, t.d. með samtali, skipandi vinnu eða leik. Ekki skal þrýsta á nemendur að ræða atburð eða tilfinningar sínar.

Leitast skal við að viðhalda festu og fyrirsjáanleika í skólastarfi eins og aðstæður leyfa og fylgjast sérstaklega með nemendum sem sýna merki um vanlíðan.

Við veikindi

- Skólastjórnendur eða umsjónarkennari fær staðfestingu á veikindum hjá foreldri/forráðamanni nemandans.
- Áfallaráð upplýsir þá sem málið varðar eftir því sem þörf er á.

Við slys

- Skólastjórnendur eða umsjónarkennari fær staðfestingu á slysinu hjá foreldri/forráðamanni nemandans.
- Áfallaráð upplýsir þá sem málið varðar eftir því sem þörf er á.
- Áfallaráð aðstoðar umsjónarkennara við að undirbúa bekkjarfélaga fyrir endurkomu nemandans þegar það á við.

Við andlát

- Skólastjórnendur afla staðfesta upplýsinga um atburðinn.
- Áfallaráð fundar og ákveður fyrstu viðbrögð skólans.

- Skólastjórnendur og umsjónarkennari skipuleggja hvernig bekkjarfélagar eru upplýstir. Hafa skal í huga hvort nán skyldmenni séu við nám eða störf við skólann og tryggja að þau fái fréttirnar sérstaklega.
- Skólastjórnendur upplýsa starfsfólk og gæta þess að upplýsingar berist einnig þeim sem eru fjarverandi.
- Umsjónarkennari stýrir vinnu í bekknum og leitar aðstoðar hjá áfallaráði eftir þörfum.
- Í samráði við aðstandendur geta bekkjarfélagar útbúið samúðarkveðju.
- Skólastjóri sér um að senda samúðarkveðju frá skólanum til fjölskyldunnar.

Vinna í bekk viðkomandi nemanda

Umsjónarkennari heldur utan um stuðning við bekkinn næstu daga í samráði við áfallaráð. Nemendum er gerð grein fyrir því sem gerst hefur með aldur og þroska þeirra í huga.

Bekkurinn er undirbúinn fyrir endurkomu nemandans þegar það á við. Nemendur eru hvattir til að sýna nærgætni og tillitssemi.

Umsjónarkennari heldur góðu sambandi við heimilið um líðan og þarfir nemandans og áfallaráð styður við eftir þörfum.

Jarðarför

Ef um andlát er að ræða er í samráði við aðstandendur ákveðið hvort og þá hvernig skólinn og/eða nemendur taka þátt í jarðarför eða minningarathöfn.

Alvarleg veikindi, slys eða andlát foreldris eða annars náins aðstandanda nemanda

Þegar skólanum berast upplýsingar um alvarleg veikindi, slys eða andlát foreldris eða annars náins aðstandanda nemanda aflar skólastjóri eða umsjónarkennari staðfesta upplýsinga í samráði við fjölskyldu.

Skólastjóri og/eða áfallaráð metur hvaða stuðnings er þörf og hverjir innan skólans þurfa að fá upplýsingar. Ávallt skal gæta trúnaðar og virða óskir fjölskyldunnar um upplýsingagjöf eins og kostur er.

Umsjónarkennari heldur sérstaklega utan um nemandann og er í góðu sambandi við heimilið. Í samráði við fjölskyldu er ákveðið hvort og hvernig bekkjarfélagar eða aðrir nemendur eru upplýstir.

Nemanda skal gefið svigrúm til að takast á við aðstæður á eigin forsendum. Gæta skal sérstaklega að líðan hans og þörf fyrir stuðning næstu daga og vikur og lengur ef þörf krefur.

Áfallaráð metur hvort þörf sé á frekari faglegum stuðningi fyrir nemandann eða starfsfólk skólans.

Alvarleg veikindi, slys eða andlát starfsmanns eða náins aðstandanda starfsmanns

Við alvarleg veikindi eða slys starfsmanns skal upplýsingagjöf ákveðin í samráði við starfsmanninn sjálfan eftir því sem aðstæður leyfa. Við andlát skal haft samráð við nánustu aðstandendur um upplýsingagjöf og viðbrögð skólans.

Skólastjóri og áfallaráð meta hvaða starfsfólk, nemendur og foreldrar/forráðamenn þurfa upplýsingar og með hvaða hætti þeim skuli miðlað. Aðeins skal miðla staðfestum og nauðsynlegum upplýsingum og gæta skal trúnaðar og persónuverndar.

Sérstaklega skal huga að nemendum og starfsfólki sem hafa nán tengsl við viðkomandi og tryggja þeim viðeigandi stuðning og eftirfylgni.

Við andlát starfsmanns skal tryggja að nán skyldmenni hins látna sem starfa eða stunda nám við skólann fái fréttirnar sérstaklega og í einrúmi áður en almenn upplýsingagjöf fer fram.

Áfallaráð skipuleggur samveru, minningarstund og önnur viðbrögð eftir því sem við á og í samráði við aðstandendur. Þátttaka í minningar- og/eða bænastund er valfrjálst.

Flaggað er í hálfa stöng við andlát og á útfarardegi eftir því sem við á og samkvæmt almennum venjum um flagg í hálfa stöng.

Skólastjóri sendir samúðarkveðju fyrir hönd skólans eftir því sem við á.

Langvarandi veikindi

Alvarleg eða langvarandi veikindi nemanda eða náins aðstandanda geta haft veruleg áhrif á líðan, öryggiskennd og hegðun nemandans. Viðbrögð barna geta verið ólík og mikilvægt er að mæta hverjum nemanda út frá þörfum hans og aðstæðum.

Umsjónarkennari er í góðu samstarfi við heimilið og aflar þeirra upplýsinga sem nauðsynlegar eru til að skólinn geti stutt við nemandann. Í samráði við nemanda og foreldra/forráðamenn er ákveðið hvaða upplýsingum er miðlað til annarra nemenda og starfsfólks.

Nemanda skal standa til boða stuðningur innan skólans eftir þörfum.

Skólahjúkrunarfræðingur og/eða annar viðeigandi fagaðili getur komið að stuðningi og ráðgjöf.

Starfsfólk fylgist sérstaklega með breytingum á líðan, hegðun, námslegri virkni og félagslegri stöðu nemandans og kemur áhyggjum áfram eftir viðeigandi leiðum.

Umsjónarkennari heldur reglulegu sambandi við heimilið og áfallaráð metur eftir þörfum hvort frekari stuðnings eða eftirfylgni sé þörf.

Ferðalög á vegum skólans

Verði alvarlegt slys, andlát eða annað alvarlegt atvik í ferð á vegum skólans skal eftirfarandi haft að leiðarljósi:

- Hringt er í 112 og fyrirmælum Neyðarlínu og viðbragðsaðila fylgt.
- Öryggi hópsins er tryggt. Starfsfólk sinnir slösuðum eftir getu og tryggir jafnframt umsjón og öryggi annarra nemenda.
- Einn starfsmaður tekur að sér að vera forsvarsmaður á vettvangi eftir því sem aðstæður leyfa.
- Skólastjóri er látinn vita eins fljótt og auðið er. Skólastjóri kallar saman áfallaráð eftir þörfum og samræmir viðbrögð skólans.
- Aðeins er miðlað staðfestum upplýsingum. Við andlát eða lífshættulegt slys er upplýsingagjöf til nánustu aðstandenda samræmd við lögreglu eða aðra viðbragðsaðila.
- Starfsfólk á vettvangi upplýsir nemendur með aldur þeirra, þroska og aðstæður í huga. Forðast skal vangaveltur og upplýsingar sem ekki hafa verið staðfestar.
- Skólastjóri/áfallaráð sér um upplýsingagjöf til foreldra/forráðamanna þeirra nemenda sem eru í ferðinni og eftir atvikum annarra foreldra skólans.
- Ákvörðun um framhald ferðar eða heimferð er tekin með hliðsjón af aðstæðum og í samráði við viðbragðsaðila eftir því sem við á.
- Við heimkomu er tryggt að nemendur séu afhentir foreldrum/forráðamönnum með skipulögðum hætti. Áfallaráð skipuleggur stuðning og eftirfylgni fyrir nemendur og starfsfólk.
- Að loknu atviki fer skólastjóri yfir viðbrögðin með hlutaðeigandi starfsfólki og metur hvort gera þurfi breytingar á verklagi eða áfallaáætlun.

Foreldrar/forráðamenn skulu upplýstir eins fljótt og aðstæður leyfa og hafðir með í ráðum um áframhaldandi viðbrögð og stuðning við nemandann. Í neyðartilvikum er öryggi og bráð umönnun nemenda ávallt í forgangi.

Önnur alvarleg áföll

Önnur alvarleg atvik geta haft mikil áhrif á nemendur, starfsfólk og skólasamfélagið þótt þau falli ekki undir framangreinda kafla. Þar geta meðal annars verið:

- sjálfsvíg eða sjálfsvígstilraun sem tengist skólasamfélaginu,
- alvarlegt ofbeldi eða ógn,
- alvarlegur atburður í nærsamfélaginu,
- náttúruhamfarir eða önnur vá,
- önnur atvik sem hafa veruleg áhrif á öryggi eða líðan nemenda og starfsfólks.

Skólastjóri metur aðstæður og kallar saman áfallaráð þegar þörf krefur. Viðbrögð ráðast af eðli og umfangi atviks og öðrum viðbragðsáætlunum skólans er fylgt þegar þær eiga við.

Fyrstu viðbrögð skulu ávallt miða að því að tryggja öryggi nemenda og starfsfólks. Sé um bráða hættu að ræða skal hringja í 112 og fyrirmælum viðbragðsaðila fylgt. Áfallaráð skipuleggur upplýsingagjöf, stuðning og eftirfylgni. Aðeins skal miðla staðfestum og nauðsynlegum upplýsingum og gæta skal sérstaklega að persónuvernd og velferð þeirra sem atvikið snertir.

Við sjálfsvíg eða sjálfsvígstilraun skal leita ráðgjafar viðeigandi fagaðila um upplýsingagjöf og stuðning. Við ofbeldi eða ógn er jafnframt fylgt sérstöku verklagi skólans um viðbrögð við ofbeldisfullri hegðun.

Hlutverk kennara

Kennarar, ekki síst umsjónarkennarar, gegna mikilvægu hlutverki í stuðningi við nemendur sem verða fyrir sorg eða öðru áfalli. Þeir þekkja nemendur oft vel og geta því orðið varir við breytingar á líðan, hegðun, námslegri virkni eða félagslegum samskiptum.

Hlutverk kennara er að skapa öryggi og festu, sýna nærgætni, hlusta á nemandann og gefa honum svigrúm til að tjá sig ef hann óskar þess. Ekki skal þrýsta á nemanda að ræða atburð eða tilfinningar sínar.

Kennari veitir stuðning innan marka starfs síns en tekur ekki að sér hlutverk meðferðaraðila. Vakni áhyggjur af líðan nemanda skal þeim komið til skólastjórnenda og/eða áfallaráðs svo meta megi þörf fyrir frekari stuðning eða aðkomu fagaðila.

Umsjónarkennari heldur, eftir því sem við á, góðu sambandi við foreldra/forráðamenn um líðan og þarfir nemandans.

Eftirfylgni

Eftirfylgni er mikilvægur hluti viðbragða við áföllum. Áfallaráð og umsjónarkennari meta í samráði við foreldra/forráðamenn hvaða eftirfylgni nemandi þarf og hversu lengi.

Starfsfólk skal vera vakandi fyrir breytingum á líðan og hegðun nemenda eftir áfall, svo sem auknum ótta eða kvíða, breytingum á svefni eða einbeitingu, skapsveiflum, félagslegri einangrun eða minnkuðum áhuga og virkni. Slíkar breytingar geta komið fram strax eða síðar.

Vakni áhyggjur af líðan nemanda skal málinu komið áfram eftir viðeigandi leiðum og metið hvort þörf sé á aðkomu fagaðila.

Sérstaklega skal hafa í huga að ákveðnir dagar og tímabil, svo sem afmælisdagar, hátíðir og dánardagar, geta reynst erfið. Sýna skal nemandanum nærgætni og veita honum þann stuðning og sveigjanleika sem þörf er á.

Eftir alvarlegt áfall skal áfallaráð einnig meta þörf fyrir áframhaldandi stuðning við starfsfólk skólans.

Stuðningur við starfsfólk

Skólastjóri ber ábyrgð á að hugað sé að líðan starfsfólks eftir alvarleg áföll og að starfsfólk hafi aðgang að viðeigandi stuðningi og faglegri aðstoð eftir þörfum.

Eftir alvarlegt atvik skal áfallaráð meta þörf fyrir stuðning við þá starfsmenn sem komu að atvikinu eða urðu vitni að því. Sérstaklega skal huga að starfsfólki sem sinnti fyrstu viðbrögðum eða bar sérstaka ábyrgð á nemendum meðan á atvikinu stóð.

Starfsfólki skal gefið tækifæri til að ræða líðan sína og fá upplýsingar um hvert það getur leitað eftir frekari stuðningi. Þörf fyrir áframhaldandi stuðning skal metin næstu daga og vikur eftir atvik.

Jafnframt skal meta hvort tímabundin aðlögun verkefna eða önnur úrræði séu nauðsynleg í samráði við viðkomandi starfsmann.

Mikilvægir tengiliðir

Neyðarlínan	112
Heilsugæslan Vík	432 2800
Félags- og skólaþjónusta Rangárvalla- og Vestur-Skaftafellssýslu	487 8125
Rauði krossinn – Hjálparsíminn	1717
BUGL – göngudeild	543 4300

Ný dögun – stuðningur í sorg Sóknarprestur	sorg.is 895 6119
---	---------------------

Breytingasaga

Útgáfa	Dagsetning	Skýringar / breytingar	Fært inn af:
	19/11/2019	Fyrstu drög	EE
	25/03/2020	Áfallaáætlun kynnt	EE
1.0	13/05/2020	Áfallaáætlun	EE
2.0	03/01/2024	Áfallaáætlun yfirfarin	EE / KÓG
3.0	10/10/2025	Áfallaáætlun yfirfarin	EE
4.0	23/09/2026	Áfallaáætlun yfirfarin og uppfærð í heild	EE